

A K-Monitor Közhasznú Egyesület szakmai tevékenységének bemutatása

Az alábbiakban bemutatjuk a K-Monitor szakmai tevékenységét, amely megalapozza az egyesület tagsági kérelmét Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervének (HET) Monitoring Bizottságába.

A K-Monitor 17 éve küzd a közpénzek átláthatóbb elköltéséért és a korrupció visszaszorításáért Magyarországon. A korrupció monitorozásán túl tevékenységünk közé tartozik, hogy szakpolitikai javaslatainkkal alternatívát mutassunk a kizárólagos hatalomgyakorlás és az átláthatatlan, partikuláris érdekek mentén történő kormányzással szemben. Munkánk továbbá az is, hogy innovatív eszközök létrehozásával, ismeretterjesztésen keresztül olyan társadalmi környezetet teremtsünk, amelyben az állampolgárok elutasítják a korrupciót és aktívan részt vesznek az őket érintő közügyek alakításában. Utóbbi célt szolgálja a közpénzköltségeket és korrupciós eseteket monitorozó, közel ötvenezer cikket tartalmazó sajtóadatbázisunk, a közfeladatot ellátó szervezetek benyújtott több száz közérdekű adatigénylésünk és tucatnyi információszabadság perben történő részvételünk. A blogunkon évente nagyjából 50 bejegyzésben foglalkozunk a korrupció és átláthatóság kérdéseivel, a közösségi médián keresztül húszezer ember követi a tevékenységünket, elemzéseinkre és az általunk közzétett információkra évente több száz újságcikk hivatkozik.

A szakpolitikai tevékenységünk keretében több hazai és nemzetközi kutatásban vettünk részt, műhelyfoglalkozásokon és konferenciákon adtunk elő korrupcióval kapcsolatos témákban, közbeszerzésekkel foglalkozó elemzéseket tettünk közzé és rendszeresen fogalmazunk meg javaslatokat hazai jogszabályok reformjára, módosítására, többek között a közbeszerzések, vagyonyilatkozatok vagy információszabadság területén.

1) Kapcsolódás a HET-hez

Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve (HET) horizontálisan és az I) komponens keretében is kiterjedten foglalkozik az átláthatóság, korrupció és csalás megelőzése és összeférhetetlenség kérdéseivel, amely témák a K-Monitor szakterületéhez tartoznak.

Az I) komponens mindhárom célkitűzésének tekintetében a K-Monitor alkalmas arra, hogy monitorozza az elértük érdekében végzett tevékenységeket és előrehaladást. A tevékenységünk jelentős hányada közvetlenül kapcsolódik a korrupció elleni küzdelem hatékonyságának növeléséhez (A) célkitűzés) és ezen belül is a vagyonyilatkozatok (4. reform), a közkiadások fokozott átláthatósága (12. reform) az antikorrupciós stratégia (19. reform) és az átláthatósággal és közérdekű információk hozzáférhetőségével kapcsolatos gyakorlatok (23. reform) olyan területeket jelentenek, amelyekkel rendszeresen és behatóan foglalkozunk. A Nemzeti Korrupcióellenes Stratégia 2020-2022 tartalmával és javaslataival tisztában vagyunk, a teljesítését, ahogy korábbi hasonló programokét, [figyelemmel követtük](#). Részt veszünk a nemrég alakult Korrupcióellenes Munkacsoport munkájában, a vagyonyilatkozatok témájával több, mint [10 éve](#)

[foglalkozunk](#), annak problémáira újra és újra [felhívtuk a figyelmet](#). A közérdekű adatok nyilvánosságáért a gyakorlatban is [folytonosan küzdünk](#), szakmai javaslataink pedig blogunkon visszakövethetőek - legutóbb például a potenciális adatigénylők számára [foglaltuk össze](#) az új információszabadsággal kapcsolatos szabályok változásait, valamint [megfogalmaztuk](#) az adatperekkel kapcsolatos törvénymódosításról is a véleményünket. Továbbá átláthatósági szempontok alapján véleményeztük az EU-s források központi pályázati és információs oldalait (FAIR, palyazat.gov.hu), valamint hiányoltuk a különböző adatbázisok átjárhatóságát. A javasolt reformok közül még egészségügyi területen (6. reform) is van releváns tapasztalatunk, hiszen [adatgyűjtéssel és kutatással](#) segítettünk bemutatni a szülészeti hálapénz problémáját és a reformok következményeit. Valljuk, hogy a korrupció legjobb ellenszere az átláthatóság és az erős társadalmi részvétel. A K-Monitor [több mint öt éve foglalkozik a társadalmisítás különféle formáival](#) (25. reform), különösen a részvételi költségvetés elterjesztésével. A társadalmi részvétel erősítésének szándékával hoztuk létre a [PartiMap](#) eszközünket is, és készítettünk számos szakmai anyagot, amelynek célja, hogy segítse a társadalmi részvétel erősítését a közigazgatás különböző szintjein.

A K-Monitor több mint egy évtizede foglalkozik a közbeszerzések monitorozásával, szakpolitikai javaslatok megfogalmazásával (B célkitűzés, 7-11. reformok), tevékenységeinkre a pályázat több pontján is kitérünk. A közbeszerzési törvény többszöri véleményezésétől kezdve, adatalapú elemzéseken keresztül közbeszerzéseket monitorozó digitális alkalmazások létrehozásáig számos formában szólaltunk meg a közbeszerzési témakörben.

Foglalkozunk a közigazgatási döntéshozatal automatizálásnak kérdésével is (C célkitűzés és 20-22. reformok), 2019 óta több [elemzést is végeztünk](#) a döntéshozatali algoritmusok elterjedtségéről és átláthatóságáról. Az automatizálható folyamatok terén már saját fejlesztést is bemutatunk a [Red Flags projektünkön](#) keresztül. A Red Flags előre meghatározott indikátorok alapján, algoritmusok segítségével segíti a korrupció megelőzését és feltárását.

A fentiekén túl, a terv végrehajtására vonatkozó 3. részen belül megfogalmazott horizontális intézkedések, mint például a 3.4, 4.1.5, 5.1.4 fejezetek taglalják a csalással, korrupcióval és összeférhetetlenséggel szembeni fellépés intézményes koordinációját és intézkedéseit, a csalás és korrupció elleni stratégia 2021-2027 programozási időszakra cselekvési tervét. A tevékenységünk bemutatott elemei ezekre a horizontális elemeivel is összefüggésben állnak. Az fentiekben még nem említett, összeférhetetlenséggel kapcsolatos tevékenységünk keretében tartunk már fel [egyedi összeférhetetlenségi esetet](#) is és terjesztettünk be [alkotmánybírósági beadványt](#) is a közérdekű vagyonkezelő alapítványok témájában (I komponens, 18.reform).

2) Szakmai tevékenység és érdekképviselő

Az egyesület érdekvégyesítő tevékenysége folytonos, az aktuális jogszabály-tervezetek társadalmi partnerség során történő véleményezése mellett a nyilvános csatornákon, mint a blogunkon és a sajtón keresztül is rendszeresen megfogalmazzuk az álláspontunkat az átlátható közpénzköltés és korrupció elleni küzdelem témaköreiben. Projektmegvalósító tevékenységünk nemzetközi elemzésekben történő részvételre, valamint EU-s források által támogatott digitális

eszközök létrehozására irányult. Érdekérvényesítő tevékenységünket több mint tíz éve állandó jelleggel végezzük, amely időszakból az alábbiakban legalább 10 törvényjavaslat és szakpolitikai program véleményezésére hozunk példát, valamint a témához kapcsolódva több, mint 60 hónapnyi projektmegvalósító tevékenységet mutatunk be.

PROJEKTMEGVALÓSÍTÁS

Külsős szakértőként hozzájárultunk az Európai Bizottság [2014-es antikorrupciós jelentésének](#) elkészítéséhez. A projektben szerződéses szakértőként vettünk részt a PWC által menedzselte szakértői hálózat keretében 2012 és 2015 között, és készítettünk a magyar korrupciós helyzetre vonatkozó elemzéseket a DG Home (megbízó) részére.

2020 óta részt veszünk az **EU Jogállamisági Jelentésének** elkészítését megelőző nyilvános konzultációban. A munkát projekt-alapon szervezzük más civil szervezetekkel együttműködésben. Magyarországra vonatkozó szakmai álláspontot küldtünk a

- [2020-as](#),
- [2021-es](#),
- [2022-es](#),
- [2023-as](#) jelentésekhez.

A [Red Flags](#) egy olyan nyílt forráskódú közbeszerzési kockázatjelző eszköz, amely előre meghatározott indikátorok alapján algoritmusok segítségével minden nap megvizsgálja a magyar közbeszerzési hirdetményeket, és megjelöli az algoritmusok által kockázatosnak ítélt hirdetményeket. Az eszköz a közbeszerzések rendszerét átláthatóbbá téve nagyobb lehetőséget biztosít a civilek és újságírók általi ellenőrzésre, és nyújt segítséget abban, hogy adatalapú elemzésekkel támasszuk alá a szakpolitikai javaslatainkat. A támogatott projekt 2014.02.01 - 2016.03.31 között zajlott (26 hónap) a TI Magyarországgal együttműködésben az Európai Bizottság közvetlen támogatásával. Ötletgazdaként a K-Monitor feladata az informatikai fejlesztés koordinálása, a tesztelés lebonyolítása, adminisztrációs és disszeminációs feladatok ellátása volt. A projekt fenntartása annak létrehozása óta folyamatos.

A [RECORD projekt](#) négy ország (köztük Magyarország) értékhatár alatti közbeszerzési rendszerét és szabályait vizsgálta korrupciós kockázatokat keresve. A projekt során a K-Monitor projekt-partnerként indikátorok fejlesztésén dolgozott és Magyarországra vonatkozó feladatokat látott el. Frissítettük a redflags.eu adatbázisát és algoritmusait, elemzéseket és szakpolitikai ajánlásokat készítettünk, valamint közbeszerzések monitorozását végeztük. A projekt 2019.01.01 - 2021.06.30 között zajlott (30 hónap). A szakmai munkán túl adminisztrációs és disszeminációs feladatokat láttunk el.

A [PartiMap](#) térképes kérdőívek létrehozására alkalmas ingyenes, nyílt forráskódú alkalmazás, amely hiánypótló eszköz olyan döntéshozók számára, akik programok, fejlesztések tervezésekor komolyan kíváncsiak a helyi lakosság véleményére, igényeire. A K-Monitor fejlesztése hozzájárul ahhoz, hogy közpénzeket átláthatóbb módon költsenek el döntéshozók és a társadalmi partnerség ne csak kipipálandó feladatot, hanem valódi részvételi folyamatot jelentsen. A fejlesztést a K-Monitor saját projekt keretén belül valósította meg a koncepcióalkotástól az üzemeltetésig, így a fejlesztése se zárult le, jelenleg új funkciókkal bővítése és tágabb felhasználói körökkel történő

megismertetése, disszeminációja. Az alkalmazás fejlesztését megvalósító projekt 2019.09.26 - 2021.12.31 között zajlott (26 hónap). A projekt első fázisa az EU (DG Regio) közvetlen támogatásával, a második fázisa pedig a személyi jövedelemadóból az adózók által felajánlott 1%-os támogatással valósult meg.

ÉRDEKÉRVÉNYESÍTÉS

Az elmúlt 10 évben az érdekérvényesítő tevékenységünk keretében rendszeresen véleményeztünk jogszabályokat és szakpolitikai programokat átláthatóság és korrupció elleni küzdelem témakörében, melyre a teljesség igénye nélkül az alábbi példákat tudjuk bemutatni.

- Véleményeztünk számos olyan jogszabálytervezetet, amely hatással van a közérdekű adatok nyílt hozzáférésehez és az információs szabadsághoz. 2012-ben például a [polgári törvénykönyv releváns módosítását](#). Szintén 2012-ben véleményeztük az Open Government Partnership keretében tett [kormányzati vállalásokat](#). Kifejtettük álláspontunk az információs szabadságot érintő [2013-as](#) és [2016-os](#) jogszabályok módosítása kapcsán is. A pandémia idején is [proaktívan felléptünk](#) a járvánnyal kapcsolatos információk közzététele érdekében.
- [Véleményeztük 2012-ben a kormány korrupcióellenes programtervét](#), 2016-ben pedig a Kormány korrupció [megelőzési programjának tervezetét](#), követtük a kormány hatályos antikorrupciós stratégiájának a [megvalósítását](#) is.
- [2013](#) [2015](#) és [2016](#)-ben is véleményeztük a közbeszerzési törvény módosítását és részt vettünk EU-s szintű érdekérvényesítésben az uniós közbeszerzési irányelv és [különbéle programok vonatkozásában](#) (pl. RRF). 2017-ben részt vettünk több releváns uniós szintű konzultáción, véleményeztük többek között a közbeszerzési e-formákat. 2021-ben EU-s szinten [felhívtuk a figyelmet](#) az RRF szabályozás és beadott tervek átláthatósági kockázataira az Open Spending EU Coalition nemzetközi hálózat tagjaként, és javaslatot tettünk a Miniszterelnökség és a Közbeszerzési Hatóság felé a közbeszerzési adatok hozzáférhetőségének javítása érdekében.
- 2022-ben [végigkövettük](#) a párhuzamosan zajló feltételelességi mechanizmus eljárás, valamint az RRF tárgyalások során született anyagokat és vállalásokat és más civil szervezetekkel közösen többször is [megfogalmaztuk álláspontunkat és kritikáinkat](#) mind az EU-s, mind a magyar döntéshozók felé. Az RRF és feltételelességi eljáráson felül 2022-ben [véleményeztük](#) a 2021-27-es programozási ciklusának Végrehajtási Operatív Program Plusz tervezetét is, tekintettel arra, hogy a korrupció és csalás megelőzésének és az összeférhetlenségi szabályok érvényre juttatásának az új operatív programok végrehajtása során is kiemelt figyelmet kell kapniuk. 2021-ben jeleztük a Miniszterelnökség felé [a monitoring bizottságok munkájával kapcsolatos reformjavaslatainkat](#).
- Több mint 10 éve foglalkozunk a közérdekű bejelentők védelmével. 2011-ben [véleményeztük a Munka Törvénykönyvének](#) változását a bejelentők szempontjából, tovább 2013-ban foglalkozunk a [közérdekű bejelentők védelméről szóló törvény véleményezésével](#) is. 2015-ben más szervezetekkel [koalíciót kötöttünk a közérdekű bejelentők segítésére](#), és azóta is számos alkalommal felszólaltunk a közérdekű bejelentőket érintő szabályok [reformjának szükségességére](#).

Összességében tehát legalább 2012 óta rendszeresen véleményezzük a hivatalos partnerségi fórumokon, valamint a nyilvánosság csatornáin keresztül is a magyar kormány szakpolitikai programjait és törvényjavaslatait. A korrupcióellenes (2012) és korrupció megelőzésének (2016) programterve, a VOP+, az Open Government Partnershiphez való csatlakozás programja, valamint általában véve az RRF és feltételelességi mechanizmus visszatérő véleményezése mellett rendszeresen adunk be észrevételt jogszabályok létrehozása vagy módosítása alkalmából.

3) Monitoring tapasztalat

Az egyesület monitoring tapasztalatai egyik részről a magyar kormány által létrehozott egyeztető fórumokról, másrészt pedig egyes területek, mint a közbeszerzések, agrártámogatások vagy központi költségvetés önálló, proaktív ellenőrzéséből és elemzéséből származnak.

- A K-Monitor részt vett a kormány által [2012-ben létrehozott Korrupcióellenes Munkacsoport](#) munkájában, amelynek többek között feladata volt a kormány korrupcióellenes intézkedéseinek véleményezése és azok végrehajtásának a monitorozása.
- A Korrupcióellenes Munkacsoport mellett a K-Monitor monitorozta Magyarország az Open Government Partnership keretében tett [vállalásainak teljesítését és részt vett az ahhoz kapcsolódó önértékelési folyamatban](#) 2016-ig.
- A K-Monitor [2012 óta minden évben](#) elemzi a Közös Agrárpolitikai keretein belül folyósított agrártámogatások elosztását.
- A K-Monitor több mint 10 éve foglalkozik a [közbeszerzések monitorozásával](#). Tevékenységeink közé tartozik a közbeszerzési jogalkotás nyomonkövetése, a közbeszerzési adatok elemzése és szakpolitikai ajánlások készítése is. [2012-ben felmérést készítettünk](#) és [workshopot rendeztünk](#) a visegrádi országok közbeszerzési rendszereiről. 2015-ben a TI Magyarországgal együttműködésben fejlesztettük a [redflags.eu](#) közbeszerzési kockázatelemző szoftvert, amelyet azóta is működtetünk, továbbá végzünk ágazatokra vonatkozó [\(pl. Önkormányzatok és építőipar\)](#) elemzéseket is.
- Foglalkozunk a közigazgatási döntéshozatal automatizálásnak kérdésével is, 2019 óta több [elemzést is végeztünk](#) a döntéshozatali algoritmusok elterjedtségéről és átláthatóságáról.
- Eseti jelleggel foglalkozunk konkrét beruházások monitorozásával is, [2018-ban](#) és [2022-ben](#) is elemeztük a Liget-projekt fejlesztéseit és költségeit.
- Tagjai vagyunk az [Open Spending EU koalíciónak](#), amely az uniós közbeszerzések és támogatások monitorozásával és az ezeket érintő érdekérvényesítéssel foglalkozik.
- 2021 óta foglalkozunk a központi költségvetés átláthatóságának kérdésével és a költségvetés alakulásának nyomon követésével. Ennek érdekében létrehoztuk a hiánypótló [közérthető költségvetés weboldalt](#), amelyen a költségvetés közérthető ábrázolásán túl tanulmányban mutattuk be a költségvetési folyamatot és az átláthatóság hiányát.

Budapest, 2023 január 31.

Léderer Gábor Sándor
ügyvezető alelnök